

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра екології, ОНС та здорового способу життя

**Олімпійський рух в Україні.
Участь спортсменів України в Олімпійських іграх**

Методичні рекомендації
для викладачів кафедр та здобувачів
денної форми навчання всіх спеціальностей

Кропивницький 2022

Міністерство освіти і науки УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра екології, ОНС та здорового способу життя

Олімпійський рух в Україні.
Участь спортсменів України в Олімпійських іграх

Методичні рекомендації
для викладачів кафедр та здобувачів
денної форми навчання всіх спеціальностей

затверджено на засіданні
кафедри екології, ОНС та
здорового способу життя
протокол № _2_
від _10_ жовтня 2022 р.

Кропивницький 2022

УДК 796.355

Методичні рекомендації з організації занять за програмою дисципліни «Фізичне виховання» для студентів ЦНТУ(для науково-педагогічних працівників університету, викладачів коледжів, викладачів-тренерів, аспірантів і студентів усіх спеціальностей) / Укл. Ковальов В.О., Мотузенко Т.Є. – Кропивницький: ЦНТУ, 2022, 46с.

Укладачі: В. Ковальов, Т. Мотузенко

Рецензент: декан факультету фізичного виховання ЦДПУ ім.. В.К. Винниченка, к.п.н, проф.. Турчак А.Л.

Анотація: в методичних рекомендаціях йдеться про олімпійський рух, як громадський рух, метою якого є сприяння поширенню серед населення здорового способу життя, розвитку фізичної культури та спорту вищих досягнень на засадах і принципах Олімпійської хартії. Олімпійський рух очолює Міжнародний олімпійський комітет, якому підпорядковані 206 національних олімпійських комітетів. Вони утворюють також Асоціацію національних олімпійських комітетів. З нагоди 100-річчя олімпійського руху виникла Всесвітня асоціація олімпійців, що об'єднує учасників літніх і зимових Олімпійських ігор зі всіх країн світу через їхні національні асоціації олімпійців.

Національний олімпійський комітет України координує діяльність федерацій олімпійських видів спорту в Україні та Асоціацію олімпійців України. Олімпійський рух регулюється Законом України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» (2000).

Ключові слова: олімпійський рух, Олімпійські ігри, МОК, НОК, паралімпійський рух, Паралімпійські ігри.

Зміст

1. Історія виникнення олімпійських ігор
2. Олімпійська символіка
3. Олімпійський рух в Україні
4. Національний Олімпійський Комітет України
5. Медалі здобуті українцями на олімпійських іграх
6. Параолімпійський рух в Україні
7. Призери олімпійських ігор
8. Список рекомендованої література

Історія виникнення олімпійських ігор

Олімпійські ігри зародилися в [Стародавній Греції](#), де вони проводилися раз на чотири роки у місті [Олімпія](#) і були визначною подією в житті стародавніх греків. Ігри були заборонені [римськими імператорами](#) як [поганські](#) з метою утвердження [християнства](#).

Олімпійські ігри античності були низкою змагань, що проводилися між представниками кількох [міст-держав](#) і царств [Стародавньої Греції](#), які мали, здебільшого, атлетичний характер, а також змагання борців та перегони колісниць. На час Олімпійських ігор всі воєнні конфлікти між містами-державами, які брали участь у змаганнях, припинялися до їх закінчення. Походження цих Олімпіад оповито легендами. Один з найпопулярніших міфів родоначальниками ігор називає [Геракла](#) і його батька [Зевса](#). Згідно з легендою, це Геракл першим називав ігри "Олімпійськими" і встановив звичай проводити їх кожні чотири роки. Легенда стверджує, що після здійснення [дванадцяти подвигів](#) Геракл побудував Олімпійський стадіон на честь Зевса. Після завершення будівництва, він пройшов по прямій 200 кроків і назвав цю відстань "[стадій](#)".

Зацікавлення [Греції](#) у відродженні Олімпійських ігор почалося з [грецької війни за незалежність](#) від [Османської імперії](#) в 1821 році. Вона була вперше запропонована поетом [Панайотісом Суцосом](#) в 1833 році.

Багатий греко-румунський [філантроп](#) [Евангелос Запас](#), у 1856 році написав королю Греції [Оттону](#), пропонуючи постійне фінансування відроджених Олімпійських ігор. Запас спонсорував першу [національну Олімпіаду](#) в 1859 році, яка проходила в Афінах на міській площі. В ній взяли участь спортсмени з Греції та Османської імперії. Запас фінансував відновлення древнього [стадіон Панатінаїкос](#), щоб він міг приймати всі майбутні Олімпійські ігри.

Стадіон Панатінаїкос приймав Олімпіади в 1870 і 1875 роках. Ігри 1870 року відвідали тридцять тисяч глядачів. Участь в 1890 році в

Олімпійських іграх олімпійського товариства Уенлока, надихнула барона [П'єра де Кубертена](#) до заснування [Міжнародного олімпійського комітету](#) (МОК). Кубертен, базуючись на ідеях і роботі Брукса і Заппаса, вирішив створити міжнародні циклічні Олімпійські ігри, які б відбувалися кожні чотири роки. Він представив ці ідеї на першому [Олімпійському конгресі](#) новоствореного Міжнародного олімпійського комітету. Ця зустріч була проведена з 16 червня по 23 червня 1894 року в університеті [Сорбонна](#) в [Парижі](#). В останній день Конгресу було вирішено, що перші Олімпійські ігри під егідою МОК, проходять в Афінах у 1896 році. МОК обрав грецького письменника [Деметріоса Вікеласа](#) своїм першим президентом.

У [перших Іграх](#) проведених під егідою МОК на [стадіоні Панатінаїкос](#) в [Афінах](#) в [1896](#) році, взяли участь 241 спортсменів з 14 країн, які змагалися в 43 дисциплінах. Грецькі офіційні особи і громадськість з ентузіазмом сприйняли факт проведення цих Ігор. Це почуття поділяло багато атлетів, які навіть зажадали, щоб [Афіни](#) були господарем Олімпійських ігор на постійній основі. МОК не схвалив це прохання. Комітет планував місце проведення Олімпійських ігор сучасності змінювати на міжнародному рівні. [Другі Ігри](#) вирішили провести в [Парижі](#).

Олімпійська символіка

[Емблемою олімпіад](#) є п'ять переплетених кілець різного кольору, які символізують сутність п'яти різних частин світу ([Європа](#) - блакитний, [Азія](#) - жовтий, [Африка](#) - чорний, [Австралія](#) і [Океанія](#) - зелений і [Америка](#) - червоний).

[Олімпійський прапор](#) — полотнище із зображенням олімпійської емблеми на білому полотні. Підіймається на відкритті Олімпійських ігор і опускається під час церемонії закриття.

Під час Олімпіад горить [олімпійський вогонь](#), який запалюють в [Олімпії](#) й приносять до місця проведення олімпіади [естафетою олімпійського вогню](#). Починаючи з [1968](#) року кожна олімпіада має свій [олімпійський талісман](#). Олімпіади проводяться під гаслом «Citius, altius, fortius», що в перекладі з [латини](#) значить «Швидше, вище, сильніше», запропонованим католицьким ченцем [Анрі Дідоном](#). Іншим популярним гаслом олімпіад є вислів «Головне не перемога, а участь».

Олімпійський рух в Україні

Історія олімпійського руху в Україні розпочалася в 1952 році, коли спортсмени України у складі збірної команди Радянського Союзу вперше взяли участь в Іграх XV Олімпіади в Хельсінкі. З 1952 по 1990 роки олімпійський рух в Україні розвивався та зміцнював свою позицію в житті країни. Українські атлети складали щонайменше 25% кожної олімпійської команди СРСР. Під час Ігор XXII Олімпіади 1980 року деякі матчі футбольного турніру з великим успіхом проводилися в Києві. 22 грудня 1990 року I Генеральна асамблея засновників прийняла рішення створити Національний олімпійський комітет України і ця дата є офіційною датою його створення. У вересні 1993 року НОК України був остаточно визнаний Міжнародним олімпійським комітетом. [1994](#) року [Україна](#) вперше взяла участь в [Олімпійських іграх](#), як незалежна держава. Відтоді її спортсмени змагаються у всіх Літніх і [Зимових Олімпійських іграх](#).

Національний Олімпійський Комітет України

Національний олімпійський комітет України, скорочено **НОК України** — громадська організація, що опікується участю українських спортсменів в [Олімпійських іграх](#), діючи відповідно до положень [Олімпійської хартії](#).

Основні завдання НОК України — забезпечення участі в Олімпійських іграх, розширення міжнародного співробітництва, популяризація масового спорту і здорового способу життя, фізичне і духовне збагачення людей. З цією метою НОК України співпрацює з державними, громадськими та іншими організаціями. На засадах незалежності та доброї волі Національний олімпійський комітет України об'єднує 40 федерацій з олімпійських видів спорту. НОК також має 27 відділень у всіх областях, а також в Автономній республіці Крим, містах Києві і Севастополі.

Президентами НОК України в різні роки були:

Валерій Борзов — 1990–1998 роки;

Іван Федоренко — 1998–2002 роки;

Віктор Янукович — 2002–2005 роки.

З 23 червня 2005 року НОК України очолює Олімпійський чемпіон, член

МОК, Герой України Сергій Бубка.

НОК України має широкі зв'язки з НОКами сусідніх країн та олімпійськими організаціями. 16 представників НОК України є членами різних міжнародних організацій і об'єднань. Тісні зв'язки НОК України має з українськими спортивними осередками за кордоном. Комітети друзів НОК України були створені і працюють зараз у США, Канаді, Австралії. Законодавство в галузі фізичної культури і спорту, і зокрема в частині розвитку спорту вищих досягнень, базується на Конституції України, Законах України “Про фізичну культуру і спорт” (1993 р.), “Про антидопінговий контроль в спорті” (2002 р.), “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в

Україні” (2000 р.). Позитивним кроком стало визнання в Законі України “Про фізичну культуру і спорт” спорту вищих досягнень як пріоритетного напрямку державної політики, який має на меті досягнення максимальних, рекордних спортивних результатів та збереження і подальше зміцнення позицій українського спорту в міжнародному спортивному співтоваристві. Велике соціальне значення також має визнання спортивної діяльності серед інвалідів як складової частини спортивного руху в Україні, спрямованої на підготовку громадян, які мають певний ступінь втрати здоров’я, для досягнення ними високих спортивних результатів на міжнародній спортивній арені з відповідних видів спорту.

Основними напрямками спорту вищих досягнень є: подальший розвиток та забезпечення ефективного функціонування всіх ланок системи підготовки спортивного резерву та спортсменів вищої кваліфікації (дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки, національних збірних команд);

- створення сприятливих умов для розвитку видів спорту, в яких спортсмени України мають реальні можливості досягти високих результатів на міжнародній арені;

- забезпечення соціального захисту спортсменів, їх матеріальне заохочення для досягнення високих спортивних результатів;

- збереження висококваліфікованих тренерських кадрів, сприяння забезпеченню їх соціального захисту та підвищення кваліфікації;

- забезпечення державного контролю над використанням заборонених засобів стимулювання спеціальної працездатності спортсменів;

- матеріально-технічне, фінансове, науково-методичне, медико-біологічне забезпечення.

В Україні ще не достатньо налагоджена ефективна пропаганда здорового способу життя, перевага фізичної культури і спорту щодо зміцнення здоров’я населення та духовного збагачення. Рівень охоплення населення, особливо працездатного віку, фізкультурно-оздоровчою та спортивною діяльністю в декілька разів нижчий, порівняно з європейськими країнами. У свідомості українського суспільства фізична культура, практично, не розглядається як важливий засіб оздоровлення населення, організації дозвілля, соціалізації молоді та інших суспільних груп. Видатки українців із власного сімейного бюджету на заняття фізкультурно-оздоровчою діяльністю в десятки разів менші, ніж на придбання алкоголю і тютюну. Не достатньо пристосована до вітчизняних соціально-економічних процесів та світових тенденцій існуюча система спорту вищих досягнень. Зокрема, тривалий час відбувався відтік спортсменів та тренерів міжнародного рівня за кордон та в інші сфери діяльності. Через відсутність економічних стимулів незначною є участь спонсорів у фінансуванні підготовки спортсменів та проведенні

масштабних спортивних заходів. Поряд із зазначеним, в Україні відмічаються окремі позитивні приклади адаптування сфери фізичної культури і спорту до ринкових умов та підвищення ролі громадськості. Так, створюються приватні фітнес-центри, суб'єкти активного відпочинку, спортивні клуби.

Для підготовки спортивного резерву та спортсменів високого класу створена відповідна інфраструктура, яка включає 1356 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 249 спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, 32 школи вищої спортивної майстерності, 17 спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю (училища, ліцеї фізичної культури та олімпійського резерву, школи-інтернати), 31 центр олімпійської підготовки та збірні команди України з літніх і зимових олімпійських видів спорту.

Підготовка спортсменів до складу олімпійської збірної команди України здійснюється протягом 10-12 років. Досягнення спортсменами високих спортивних результатів на міжнародній спортивній арені можливо, перш за все, за умови створення для них сприятливих умов для тренування, починаючи зі спортивної школи, та забезпечення відповідної етапності підготовки. Сьогодні мають місце значні труднощі в діяльності спортивних шкіл як основного резерву підготовки спортсменів вищої кваліфікації. У більшості спортивних шкіл недостатньо коштів на організацію повноцінної навчально-спортивної роботи. Витрати на зазначені цілі із загального кошторису шкіл в середньому складають лише 17 %. Недостатньо також коштів на придбання обладнання, інвентарю, спортивної форми, виїздів спортсменів на навчально-тренувальні збори та змагання.

Спортивні бази, на яких проводяться спортивні заняття, у переважній більшості перебувають у незадовільному стані. За своїми організаційно-правовими формами спортивні школи належать до державної, комунальної та приватної форм власності. Ефективно працюють з підготовки спортивного резерву до складу національних збірних команд спортивні школи фізкультурно-спортивних товариств, яких налічується близько 50 % від загальної кількості. Проте їх діяльність не врегульована в повній мірі Законами України “Про позашкільну освіту” і “Про фізичну культуру і спорт”, а саме в питаннях їх фінансування. Фінансування цих шкіл з боку держави здійснюється лише як підтримка, що не забезпечує їх повноцінної роботи.

З метою визначення державної політики щодо діяльності спортивних шкіл незалежно від форм власності та підпорядкування, їх правових, соціально-економічних, організаційних та виховних засад доцільною є ухвала Закону України “Про спортивні школи”. З метою адаптації в суспільстві інвалідів, забезпечення умов для реабілітаційно-оздоровчої та спортивної роботи, 1993 року створено унікальну структуру - Український

центр “Інваспорт”, яка не має аналогів у світі. Фізкультурно-спортивний рух серед інвалідів в Україні з кожним роком набирає сили. Сьогодні працює 27 регіональних центрів “Інваспорт”, 66 їх відділень в містах і районах, 27 дитячо-юнацьких спортивних шкіл інвалідів, 123 фізкультурно-оздоровчих клуби в яких до реабілітаційно-оздоровчої та спортивною роботи залучено близько 28 тис. осіб. Спортсмени-інваліди займаються 25 видами спорту. З ними проводять заняття 667 тренерів.

Спортсмени-інваліди у складі збірних команд України з видів спорту успішно виступають у міжнародних змаганнях. Але сьогодні питання паралімпійського і дефлімпійського спорту в Україні не врегульовані чинним законодавством. Важливим фактором підвищення ефективності спортивної діяльності є якість роботи тренерів. Державною програмою «Тренер», яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України, передбачено створення системи оцінки практичної діяльності тренерів та рівня їх теоретичної підготовленості, на підставі якої будуть присвоюватись відповідні тренерські категорії. Проте сьогодні професія тренера є непрестижною через низьку заробітну плату та недостатнє матеріальне заохочення тренерів з метою досягнення високих спортивних результатів. Стримуючим фактором професійного зростання тренерів спортивних шкіл є вкрай низьке фінансування навчально-спортивної роботи, недостатня матеріально-технічна база, відсутність спортивних споруд, спеціального інвентарю та обладнання.

Для створення належних умов для підготовки спортсменів високого класу вводиться в експлуатацію та ведеться будівництво спортивних комплексів у різних регіонах країни. Будівельно-монтажні і ремонтні роботи проводяться на спортивних базах олімпійської та параолімпійської підготовки, підпорядкованих Мінмолодьспорту. Для збереження спортивних споруд, поліпшення умов їх функціонування в регіонах вирішуються питання про передачу в комунальну та державну власність спортивних об’єктів промислових підприємств, які перебувають в скрутному фінансово-економічному стані. В окремих регіонах вирішено питання щодо встановлення пільг на комунальні послуги для основних спортивних споруд.

Вживаються заходи з метою дообладнання спортивних споруд відповідно до потреб інвалідів. Незважаючи на проведену роботу, більшість спортивних об’єктів, що входять до переліку баз олімпійської та параолімпійської підготовки, затвердженого Кабінетом Міністрів України, не відповідають міжнародним вимогам для повноцінної підготовки збірних команд України з видів спорту. Окремі спортивні споруди не забезпечені сучасним спортивним обладнанням, інвентарем, медичною і технічною апаратурою тощо. У зв’язку з цим ускладнюється підготовка спортсменів-кандидатів до олімпійської збірної команди України. Наявний спортивний інвентар і обладнання через амортизацію, фізично та морально застаріли і

потребують оновлення. За таких обставин українські спортсмени - члени збірних команд України змушені більшість часу тренуватись за кордоном, що призводить до значного відтоку коштів з України та інвестування зарубіжних спортивних баз.

Сьогодні не створено сприятливих умов для залучення інвестицій на розвиток фізичної культури і спорту, тому вкрай необхідно передбачати у державному бюджеті у повному обсязі видатки за програмами з розвитку фізичної культури і спорту, пов'язаними з підготовкою до Олімпійських та Паралімпійських ігор. Актуальним також є питання пошуку додаткових джерел позабюджетного фінансування на розвиток спорту вищих досягнень. З метою удосконалення організаційного забезпечення спортивної медицини, Мінмолодьспортом спільно із Міністерством охорони здоров'я створено міжгалузеву Координаційну раду зі спортивної медицини та затверджено низку заходів щодо покращення якості медичного супроводження підготовки спортсменів до Олімпійських та Паралімпійських ігор.

Правові та організаційні умови проведення антидопінгового контролю в Україні визначені Законом України «Про антидопінговий контроль у спорті», та Антидопінговою Конвенцією Ради Європи, яка була ратифікована Верховною Радою України. Відповідно до закону, контроль за використанням спортсменами заборонених препаратів для підвищення спеціальної працездатності покладається на Національний антидопінговий центр. Спортсмени, які входять до національних збірних команд, підлягають постійному тестуванню на допінг, що проводиться лабораторією антидопінгового контролю. Науково-методичне забезпечення спрямоване на підвищення ефективності підготовки провідних спортсменів країни шляхом оперативного впровадження у практику тренувального процесу сучасних даних спортивної науки, досвіду світової практики та досягнень науково-технічного прогресу. Для реалізації цих завдань в Україні є достатній кадровий потенціал. Це провідні педагоги, біологи, програмісти, лікарі та інші фахівці Державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту, 5 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, Українського центру спортивної медицини, Клініки спортивної травми, Інституту новітніх технологій у фізичному вихованні та спорті Української Академії наук національного прогресу та інших організацій. Загальне керівництво, координацію та контроль за науково методичним забезпеченням збірних команд здійснює Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту, на базі якого створено 14 наукових груп з 19 видів спорту. З метою найбільш якісного науково-методичного забезпечення збірних команд України, створені мобільні лабораторії біохімічного аналізу, діагностики психофізіологічних та функціональних станів спортсменів, які можуть надавати оперативну інформацію. Удосконалення

законодавчої та нормативно-правової бази спорту вищих досягнень в країні сприятиме реалізації стратегії олімпійської підготовки українських спортсменів.

За роки незалежності вітчизняними атлетами на Олімпійських іграх здобуто:

Ліллекхаммер -1994 — 1 золоту та 1 бронзову нагороди;
Атланта -1996 — 9 золотих, 2 срібні та 12 бронзових нагород;
Нагано -1998 — 1 срібну нагороду;
Сідней -2000 — 3 золоті, 10 срібних та 10 бронзових нагород;
Солт-Лейк-Сіті -2002 — нагород не здобуто;
Афіни -2004 — 9 золотих, 5 срібних та 9 бронзових нагород;
Турин -2006 — 2 бронзових нагороди;
Пекін -2008 — 7 золотих, 5 срібних та 15 бронзових нагород;
Ванкувер -2010 — нагород не здобуто;
Лондон -2012 — 6 золотих, 5 срібних та 9 бронзових нагород;
Ріо - де - Жанейро -2016 — 2 золоті, 5 срібних та 4 бронзових нагород;
Токио -2021 — 1 золота, 6 срібних та 12 бронзових нагород

З 2010 року Міжнародним олімпійським комітетом започатковані юнацькі Олімпійські ігри. На першій літній Юнацькій Олімпіаді в Сінгапурі українськими спортсменами здобуто 35 медалей, з них 10 золотих, 9 срібних та 16 бронзових нагород. Традиційно, починаючи з 1993 року, юнаки і дівчата України беруть участь в зимових і літніх Європейських юнацьких олімпійських фестивалях (днях), де посідають високі місця серед 48 держав Європи. За ці роки нашими юними атлетами здобуто (46 золотих, 44 срібних та 49 бронзових).

Медалі на літніх Олімпійських іграх

Ігри	Золото	Срібло	Бронза	Загалом	Місце
1996 Атланта	9	2	12	23	9
2000 Сідней	3	10	10	23	21
2004 Афіни	8	5	9	22	13
2008 Пекін	7	5	15	27	11
2012 Лондон	6	5	9	20	14
2016 Ріо-де-Жанейро	2	5	4	11	31
2021 Токіо	1	6	12	19	44
Всього					

Медалі на зимових Олімпійських іграх

Ігри	Золото	Срібло	Бронза	Загалом	Місце
1994 Ліллегаммер	1	0	1	2	13
1998 Нагано	0	1	0	1	18
2002 Солт-Лейк-Сіті	0	0	0	0	-
2006 Турин	0	0	2	2	25
2010 Ванкувер	0	0	0	0	-
2014 Сочі	1	0	1	2	20
2018 Корея	1	0	0	1	21
2022 Пекін	0	1	0	1	25
Всього					

**Медальні здобутки команди (за видами спорту)
На літніх Олімпійських іграх**

Спорт	Золото	Срібло	Бронза	Загалом
Гімнастика	6	3	7	16
Бокс	4	3	7	14
Плавання	4	2	1	7
Стрільба	4	1	2	7
Боротьба	3	5	6	14
Важка атлетика	3	2	3	8
Легка атлетика	2	3	12	17

Веслування на байдарках і каное	2	2	2	6
Фехтування	2	0	2	4
Вітрильний спорт	1	2	2	5
Стрільба з лука	1	1	2	4
Академічне веслування	1	1	1	3
Велоспорт	0	1	2	3
Дзюдо	0	1	2	3
Стрибки у воду	0	0	2	2
Гандбол	0	0	1	1
Сучасне п'ятиборство	0	0	1	1
Всього				

Міжнародний олімпійський комітет

Основоположні принципи міжнародного олімпійського руху Сучасний олімпійський рух організований та функціонує на основі прийнятої Міжнародним олімпійським комітетом (МОК) Олімпійської хартії, яка поєднує в єдиному кодексі основні принципи, правила та офіційні пояснення, що регламентують різноманітні сфери діяльності учасників олімпійського руху та визначальні умови проведення Олімпійських ігор.

У 80-ті роки ХХ століття МОК під керівництвом президента Хуана Антоніо Самаранча взяв на себе координуючу роль в галузі олімпійського маркетингу з метою практичного вирішення наступних завдань:

- забезпечити повну фінансову самостійність та стабільність олімпійського руху і таким чином отримати можливість реально допомогти розвитку олімпізму в усьому світі;

- створити постійно діючу довгострокову програму, на базі якої кожний організаційний комітет Олімпійських ігор зміг би успішно здійснювати свою діяльність, не створюючи кожного разу нову маркетингову структуру до наступних Олімпійських ігор;

- забезпечити розподіл прибутку, що надходить в МОК, по справедливості, серед усіх учасників олімпійського руху — оргкомітетів Олімпійських ігор, національних олімпійських комітетів та їх континентальних асоціацій, спортивних міжнародних федерацій та інших визнаних МОК спортивних міжнародних організацій, надаючи їм фінансову допомогу, в першу чергу країнам, що розвиваються;

- обмежити безконтрольну комерціалізацію Олімпійських ігор, зменшивши загальну кількість своїх комерційних партнерів та підсиливши

контроль за використанням олімпійської символіки.

Права Міжнародного олімпійського комітету Відповідно до одного з основних положень Олімпійської хартії, «Олімпійські ігри є винятковою власністю МОКУ, якому належать всі права, пов'язані з ними зокрема та без обмежень, а також права на їх організацію, використання, радіо і телемовлення, висвітлення їх будь-якими засобами.

Всі прибутки від проведення Олімпійських ігор повинні використовуватись на розвиток олімпійського руху та спорту».

Саме це положення є загальноприйнятим і дає можливість МОК проводити широкомасштабну маркетингову діяльність в інтересах усіх учасників олімпійського руху.

Основна спрямованість Маркетингової програми Національного олімпійського комітету України.

Національний олімпійський комітет України планує та здійснює свою маркетингову діяльність, виходячи з наступних завдань:

- здійснювати заходи щодо забезпечення підготовки та успішного виступу збірних команд України на міжнародних змаганнях та олімпійської збірної команди України на Олімпійських іграх;
- захищати інтереси спортсменів, тренерів, лікарів, спортивних суддів, ветеранів фізичної культури і спорту;
- створювати та підтримувати фонди та благодійні організації на благо масового спорту, національних ігор та спорту вищих досягнень;
- організовувати та проводити науково-практичні конференції, наради та семінари з проблем, що включені до сфери інтересів

Національного олімпійського комітету України;

- реалізувати заходи за програмою МОК «Олімпійська солідарність»;
- разом з Національним паралімпійським комітетом України сприяти в організації занять фізкультурою і спортом серед інвалідів.

Терміни та визначення, які застосовуються в Маркетинговій програмі НОК України Маркетингова програма НОК України — концепція економічної діяльності, спрямованої на формування та підтримку зацікавленості компаній до фінансової участі в заходах і програмах, що проводяться Національним олімпійським комітетом України та містить пакет пропозицій з умовами участі компаній в заходах НОК України.

Компанії — українські та іноземні юридичні особи, включаючи різні організації, фірми та асоціації, котрі вносять будь-який вклад в діяльність Національного олімпійського комітету України, зокрема, в рамках благодійної, спонсорської чи інших програм, а також у вигляді платні за використання товарного знаку (знак обслуговування) НОК України за укладеними договорами.

Договір НОК України — угода про надання юридичним та фізичним особам права на використання товарного знаку НОК України відносно

визначеної категорії продукції. Надання виключного права дає спонсору (партнеру) можливість власноручно використовувати товарний знак НОК України щодо вибраної ним категорії продукції.

Спонсорство — добровільна матеріальна, фінансова, організаційна та інша підтримка фізичними та юридичними особами набувачів благодійної допомоги з метою популяризації виключно свого імені (найменування), свого знака для товарів і послуг.

Рівень спонсорства — показник ступеню та характеру участі компанії в діяльності Національного олімпійського комітету України. Термін «рівень спонсорства» носить умовний характер і не допускає обов'язкової спонсорської участі. Даний термін може бути використаний в разі благодійної чи іншої участі компанії в програмах НОК України.

Олімпійський цикл — це період з чотирьох послідовних років, котрий починається з Ігор Олімпіади та закінчується відкриттям Ігор наступної Олімпіади (*із Олімпійської хартії*). Олімпійська команда України — об'єднаний колектив спортсменів, які пройшли через систему відбору та включені до стартового складу для участі в Олімпійських іграх, і офіційних осіб (тренери, лікарі, масажисти адміністратори, спортивні функціонери та інший персонал), які забезпечують діяльність спортсменів під час Олімпійських ігор.

Збірні команди України — колективи спортсменів, тренерів, вчених, лікарів, адміністраторів, спортивних функціонерів та інших працівників фізкультурно-спортивних організацій та організацій спортивної медицини, є складовою частиною федерацій різних видів спорту і створюються з метою підготовки та участі в міжнародних змаганнях прапором України.

Права Національного олімпійського комітету України

До прав Національного олімпійського комітету України в сфері маркетингу належить право на олімпійську емблему НОК України, олімпійські позначки, а також права, котрі надаються МОК. МОК може надати право на використання свого олімпійського символу чи олімпійської емблеми, а також право на проведення заходів МОК Національному олімпійському комітету України за окремими угодами.

Відповідно до ст.12 Олімпійської хартії, «Олімпійський символ і олімпійські емблеми МОК можуть використовуватися МОКом або уповноваженою ним особою в країні будь-якого НОКу, за умови дотримання таких принципів:

- щодо всіх угод спонсорства або постачання та всіх комерційних ініціатив (окрім ліцензійних) умовою є те, що таке використання не повинно шкодити інтересам відповідного НОКу і що рішення приймається Виконавчим комітетом МОКу за консультацією з цим МОКом, який одержить прибуток від такого використання;

- при всіх угодах умовою є те, що НОК отримує половину чистого прибутку від такого використання після вилучення всіх податків і встановлених зборів. НОК буде завчасно повідомлений про таке використання.

Олімпійські позначки являють собою напис, що відображає зв'язок між компанією та Національним олімпійським комітетом України, Олімпійськими іграми та членами олімпійської сім'ї. Право на олімпійські позначки належить виключно НОК України. Право на використання позначок може бути надано компаніям на основі угод.

Олімпійські позначки несуть в собі інформацію про компанію, що надає допомогу олімпійському руху в рамках програми НОК України і не є рекламним продуктом.

Затверджені наступні олімпійські позначки:

- «Генеральний партнер Національного олімпійського комітету України»;
- «Генеральний спонсор Національного олімпійського комітету України»;
- «Комерційний партнер Національного олімпійського комітету України»;
- «Офіційний партнер Національного олімпійського комітету України»;
- «Маркетинговий агент Національного олімпійського комітету України».

Дозволяється використання інших олімпійських позначок після їх затвердження на засіданні Виконавчого комітету Національного олімпійського комітету України.

Нагороди НОК України,

Почесною відзнакою НОК України нагороджуються:

- громадяни України за видатні особисті заслуги у розбудові олімпійського руху в Україні, вагомий багаторічний вклад у зміцнення фінансового та матеріально-технічного стану НОК, розвитку міжнародних зв'язків на користь НОК України, пропаганду ідей олімпізму у державі, за перемогу на Олімпійських іграх та чемпіонатах світу.
- громадяни іноземних держав за особисті заслуги перед НОК України. Висунення кандидатур для нагородження Почесною відзнакою НОК України здійснюється гласно за ініціативою членів НОК України, національних спортивних федерацій з олімпійських видів спорту. Почесна відзнака НОК України разом з посвідченням про нагородження вручається в урочистій обстановці Президентом НОК України або за його

уповноваженням одним із віце-президентів і оприлюднюється через засоби масової інформації. Почесну відзнаку НОК України носять на лівій стороні грудей.

«Подякою» та пам'ятним знаком НОК України «За внесок в олімпійський рух» нагороджуються громадяни України та іноземних держав за особисті заслуги у розбудові олімпійського руху в Україні, вагомий внесок у зміцнення фінансового та матеріально-технічного стану НОК України або його регіональних відділень, розвитку міжнародних зв'язків на користь НОК України, пропаганду ідей олімпізму у державі, за високі спортивні досягнення на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу та Європи.

Висунення кандидатур для нагородження Подякою НОК України з врученням пам'ятного знаку НОК України здійснюється гласно за ініціативою членів НОК України, спортивних федерацій України з олімпійських видів спорту, регіональних відділень НОК України.

Пам'ятний знак разом з Подякою НОК України вручається нагородженому в урочистих обставинах Президентом НОК України або за його дорученням одним із віце-президентів чи членів Виконкому НОК України.

Офіційна форма Олімпійської команди України

Національний олімпійський комітет України має єдине та виключне повноваження пропонувати і визначати, який одяг та уніформу носити та яке обладнання використовувати членам Олімпійської команди України з приводу участі в Олімпійських іграх та у зв'язку з усіма спортивними змаганнями та церемоніями, які до них відносяться.

Офіційна форма Олімпійської команди України — спортивний одяг, взуття, аксесуари, які використовуються членами Олімпійської команди України на всіх змаганнях, а також на всіх офіційних церемоніях та об'єктах Олімпійських ігор.

Офіційна форма олімпійської команди України поєднує в собі кольори прапора України та елементи дизайну (кольори, нашивки і інше) міста (країни) — господаря Олімпіади.

Забороняється використання будь-якої реклами чи пропаганди — комерційної чи іншої на офіційній формі або на будь-якій частині одягу спортсменів та інших учасників Олімпійських ігор, за виключенням ідентифікації виробника одягу, за умови, що така ідентифікація буде зроблена так, що буде не дуже помітною в рекламних цілях.

Олімпійська команда України

Тільки Національному олімпійському комітету України належить

право заявляти учасників на Олімпійські ігри від України. Право остаточного прийняття заявок залишається за Виконавчим комітетом МОКу.

Процедури і строки подання заявок для участі в Олімпійських іграх затверджуються Виконкомом МОК, записані в «Довіднику подання заявок на змагання з видів спорту та акредитацію» і є обов'язковими для виконання НОК України.

Національний олімпійський комітет України здійснює підготовку, формування та забезпечення збірних команд України з різних видів спорту до участі в Олімпійських іграх. Участь основного складу збірних команд України в чемпіонатах світу і Європи, Кубках світу і Європи являє собою етапи підготовки та відбору до чергових Олімпійських ігор. Спортсмени — члени збірних команд України (основний склад) проходять відбір в Олімпійську команду України на основі вимог, встановлених Центральним органом виконавчої влади України — Міністерством молоді і спорту України та НОК України і викладених в критеріях відбору до Олімпійських ігор. Тренери та спеціалісти збірних команд включаються до Олімпійської команди України за поданням федерацій (асоціацій) за видами спорту та затверджуються Виконкомом НОК України.

Акредитація

Право на подання заявок на акредитацію від України належить виключно Національному олімпійському комітету України. Акредитація гарантує право доступу на олімпійські змагання. Олімпійська акредитаційна картка є документом, який надає її власнику право брати участь в Олімпійських іграх і право доступу (зі вказаним ступенем необхідності для кожного випадку) на об'єкти та заходи, що знаходяться за дорученням МОК у віданні Організаційного комітету Олімпійських ігор.

Паралімпійські ігри

Паралімпійські ігри — міжнародні спортивні змагання для людей із обмеженими фізичними можливостями. Традиційно проводяться після [Олімпійських ігор](#), а починаючи з 1992 — на тих же аренах, що й Олімпійські ігри. У 2001 році ця практика закріплена угодою між [МОК](#) і [Міжнародним паралімпійським комітетом](#) (МПК). Літні Паралімпійські ігри проводяться з [1960](#) року, а зимові Паралімпійські ігри — з [1976](#) року.

Історія параолімпіади

Поява видів спорту в який можуть брати участь інваліди зв'язують з

ім'ям англійського нейрохірурга Людвіга Гутмана. Під час Другої світової війни на базі Сток-Мандевільського госпіталю в англійському місті Ейлсбері він заснував Центр лікування спинальних травм. Переборюючи споконвічні стереотипи стосовно людей з фізичними недоліками, Людвіг Гутман стверджував: "Важливо не те, що загублено, важливо те, що залишилося". Відповідно до цієї концепції він увів спорт у процес реабілітації військовослужбовців із травмами спинного мозку.

Група інвалідів, що уперше за всю історію спорту взяла в руки спортивне спорядження, складалася з 16 паралізованих чоловіків і жінок, що були військовослужбовцями. Відбулося це 28 липня 1948 року в госпіталі Сток-Мандевіль, де були проведені перші змагання зі стрільнини з луку для спортсменів на колясках. Дата початку змагань символічно збігалася з часом відкриттям Олімпійських Ігор у Лондоні.

У 1956 році Людвіг Гутман розробляє хартію спортсменів, формує основи, на яких далі розвивається спорт людей з фізичними вадами. "Ціль Сток-Мандевільських Ігор, - писав Гутман, - об'єднати паралізованих чоловіків і жінок із усіх частин світу в міжнародному паралімпійському русі, і нехай спорт вдихне надію, підбадьорює тисячі паралізованих". Символічно, що під час проведення Олімпійських Ігор у Мельбурні (Австралія), Сток-Мандевільські ігри були нагороджені Кубком Фернлі. Почесний приз вручається організації, що досягла значних успіхів у популяризації олімпійського руху.

Становлення

Завдяки зусиллям Гутмана, що на практиці довів, що спорт для людей з фізичними вадами створює передумови для успішної життєдіяльності, відновлює психічну рівновагу, дозволяє повернутися до повноцінного життя, незважаючи на фізичні проблеми, у 1960 році в Римі, через кілька тижнів після завершення ХУІІ Олімпійських Ігор, були проведені міжнародні змагання інвалідів. У них брали участь 400 спортсменів з 23 країн. Фізично здорових атлетів на спортивних олімпійських аренах змінили люди мужнього характеру, що відкривали рахунок необхідним і іграм, що захоплюють. Ігри пізніше одержали назву "Паралімпійські".

З кожними наступними іграми збільшувалося число учасників, розширювалася географія країн, росла кількість видів спорту. До спортсменів зі спинальними травмами приєднуються спортсмени інших нозологій. Ігри відтоді проводяться регулярно - кожні 4 роки, фактично термін їхнього проведення збігається з проведенням Олімпійських Ігор.

У 1988 році на міжнародних іграх у Сеулі (Південна Корея) спортсмени-інваліди одержали право доступу до спортивних споруд міста-організатора. Саме з цього часу ігри одержали статус "Паралімпійських".

Графічним символом світового паралімпійського руху стали червона, синя і зелена півсфери, що символізують розум, тіло, непокірливий дух.

До 2000 року Паралімпійські Ігри проводилися 6 разів у тих же самих містах, і тричі в тих же самих країнах, що й Олімпійські Ігри. У 1982 році з'явився орган, що сприяв поширенню Паралімпійських Ігор, - Міжнародний Координаційний Комітет Всесвітньої Організації спорту інвалідів. Через десять років, у 1992 році, його правонаступником став Міжнародний Паралімпійський Комітет (МПК).

Історія паралімпійського руху (від Рима до Солт-Лейк-Сіті)

Розвиток спорту інвалідів має більш ніж столітню історію. Ще в XVIII і XIX ст. установлено, що рухова активність є одним з основних факторів реабілітації інвалідів.

Перші спроби залучення інвалідів до спорту були початі в XIX ст., коли, у 1888 р., у Берліні формувався перший спортивний клуб для глухих. Уперше «Олімпійські ігри для глухих» проведені в Парижі 10-17 серпня 1924 р. В них брали участь спортсмени - представники офіційних національних федерацій Бельгії, Великобританії, Голландії, Польщі, Франції і Чехословаччини. На Ігри прибули спортсмени з Італії, Румунії й Угорщини, у яких таких федерацій не було. Програма Ігор включала змагання з легкої атлетики, велоспорту, футболу, стрільби і плавання.

Міжнародний спортивний комітет глухих (МСКГ) утворений 16 серпня 1924 р. У нього увійшли федерації, що поєднують спортсменів з порушенням слуху. На першому конгресі МСКГ, що відбувся в Брюсселі 31 жовтня 1926 р., прийнятий Статут цієї організації. Однак, починаючи з 1924 р., МСКГ кожні чотири роки проводить літні Всесвітні ігри глухих. До початку другої світової війни до нього вступають Німеччина, Швейцарія, Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція, Австрія, США, Японія і Болгарія. У 1949 р. до них приєдналися Іспанія і Югославія. Організуються і проводяться Міжнародні зимові Ігри глухих.

Програма змагань для спортсменів з порушенням слуху і правила їх проведення ідентичні звичайними. Особливість полягає в тому, що дії арбітрів повинні бути обов'язково видимими. Для цього, наприклад, у стартових сигналах використовуються вогні. Позитивним фактором, що спрощує організацію змагань, є використання спортсменами міжнародної дактилологічної системи, що дозволяє їм без перекладачів вільно спілкуватися один з одним.

Інваліди з ушкодженнями опорно-рухового апарату стали активно залучатися до занять спортом тільки після другої світової війни. У 1944 р. у Центрі реабілітації хворих зі спинномозковими травмами в Сток-Мандевілі була розроблена спортивна програма як обов'язкова частина комплексного лікування. Її творець, професор Людвіг Гутман, згодом став

директором Сток-Мандевильського центру і президентом Британської міжнародної організації лікування інвалідів з ушкодженнями опорно-рухового апарату.

В наступні роки збільшилася не тільки чисельність учасників, але і кількість видів спорту. Ідея проведення змагань інвалідів була підтримана міжнародною громадськістю. Ігри стали щорічним міжнародним спортивним святом, і, починаючи з 1952 р., спортсмени-інваліди з Нідерландів, ФРН, Швеції, Норвегії регулярно брали в них участь. Відсутність необхідного керуючого органу, який би координував і визначав напрямки розвитку змагань інвалідів, привело до створення Міжнародної Сток-Мандевільської федерації, що установила тісні взаємини з Міжнародним олімпійським комітетом (МОК). Під час проведення Олімпійських ігор у Мельбурні в 1956 р. МОК нагородив Міжнародну Сток-Мандевільську федерацію спеціальним кубком за втілення в життя олімпійських ідеалів гуманізму. Поступово світ переконувався в тому, що спорт не є прерогативою здорових людей. Інваліди навіть з такими серйозними травмами, як ушкодження хребта при бажанні можуть брати участь у змаганнях.

У Сток-Мандевілі на кошти інвалідів, пенсіонерів і благодійних пожертвувань був побудований стадіон для спортсменів-інвалідів, а в 1960 р. у міжнародних іграх параплегіків, що вперше проводилися в столиці Італії Римі, взяли участь 400 спортсменів з 23 країн.

Л.Гутманом у 1959 р. розроблений і опублікований у «Книзі Сток-Мандевільських ігор для паралізованих» регламент проведення змагань з видів спорту. У 1989 р. відбулися перші міжнародні спортивні змагання людей з пересадженим серцем, а в 1990 р. у Каракасі (Венесуела) спортсмени з чужим серцем подолали марафонську дистанцію.

Крім Паралімпійських ігор проводяться і Спеціальні Олімпійські ігри для розумово відсталих людей. «Спешиал Олімпікс» – громадська організація, у якій відсутні гонорари і не продаються квитки на змагання, а її фінансування здійснюється за рахунок добровільних внесків і пожертвувань. У змаганнях виявляються лише індивідуальні можливості спортсменів, регламентуються тільки особисті досягнення, а медалі окремих країн не підраховуються. «Спешиал Олімпікс» відкрита для спортсменів практично будь-якого віку (від 8 і до 80 років) незалежно від їхніх фізичних можливостей. Змагання з Програми рухової активності проводяться на всіх рівнях, зокрема Спеціальні олімпійські ігри для дітей і дорослих, страждаючих розумовою відсталістю (олігофренів). Кожен учасник у «Спешиал Олімпікс» має шанс перемогти, оскільки змагання проходять у групах спортсменів із практично однаковими можливостями.

«Спешиал Олімпікс» офіційно визнана МОК у лютому 1988 р. на XV зимових Олімпійських іграх у Калгарі. Президент МОК Х.А.Самаранч

визнав «Спешиал Олімпікс» в офіційному порядку, і вона одержала дозвіл на використання найменування «Олімпіада».

Всесвітні Ігри інвалідів, фактично I Параолімпійські ігри, відбулися в Римі (Італія) у 1960 р. майже відразу по закінченні Ігор XVII Олімпіади. Однак поняття «паралімпійський спорт» увійшло в спортивну практику тільки з 1964 р. У терміні «Паралімпіада» використовується латинське значення префіксу «para» – «приєднав шийся». Таким чином, термін «паралімпійські» означає, що ігри інвалідів приєднуються до Олімпійських, організуються і проводяться разом з ними. Проте, з 1968 по 1994 р. Паралімпійські ігри з різних причин проводилися поза місцями проведення Ігор Олімпіад.

Перші Паралімпійські ігри відбулися в столиці Італії Римі в 1960 р. Церемонія відкриття Ігор пройшла 18 вересня на стадіоні «Акваацетоса», де були присутні п'ять тисяч глядачів. У змаганнях взяли участь 400 спортсменів з 23 країн. Делегація спортсменів Італії була самої численною.

Програма римських Ігор включала вісім видів спорту, серед яких були легка атлетика, плавання, фехтування, баскетбол, стрільба з лука, настільний теніс і т.д. Медалі розігрувалися в 57 дисциплінах. У змаганнях брали участь спортсмени з ушкодженням спинного мозку.

На цих Іграх видатні результати показали Ф.Россі з Італії (фехтування), Д.Томсон з Великобританії (легка атлетика) та ін. Перше місце на Іграх у неофіційному командному заліку зайняла Італія, друге і третє місця поділили Великобританія і США. Підбиваючи підсумки, Л.Гутман визначив «значення римських Ігор як нової моделі інтеграції паралізованих у суспільство».

В II Параолімпійських іграх (Токіо, Японія, 1964 р.) взяли участь 390 спортсменів з 22 країн. Команди Великобританії (70 чіл.) і США (66 чіл.) були представлені найбільшою кількістю атлетів. У програму Ігор були включені нові види спорту, зокрема, їзда на колясках, важка атлетика і метання диска. Розіграні 144 медалі. По кількості завойованих медалей явними лідерами в неофіційному загальнокомандному заліку виявилися спортсмени США. На друге і третє місця вийшли команди Великобританії й Італії.

Істотною подією Ігор стало перейменування їх у «паралімпійські». На змаганнях уперше використовувалася паралімпійська атрибутика (прапор, гімн і символ), а після їхнього закінчення багато спортсменів-інвалідів Японії були працевлаштовані.

У III Паралімпійських іграх (Тель-Авів, Ізраїль, 1968 р.) брали участь 750 атлетів з 29 країн. У порівнянні зі змаганнями в Токіо програма Ігор істотно розширилася. У проведенні змагань з деяких видів спорту, наприклад, з баскетболу, плавання і легкої атлетики введені класифікаційні зміни.

Героєм Ігор в Ізраїлі став Р.Марсон з Італії. Вигравши дві золоті медалі з легкої атлетики в Токіо (1964 р.), спортсмен активно займався плаванням і фехтуванням. На Іграх у Тель-Авіві Р.Марсон у трьох видах спорту виборов 9 золотих медалей. Спортсменка Л.Дод з Австралії протягом одного дня установила три світових рекорди в плаванні. Е.Оуен зі США в декількох видах спорту виборов 7 медалей різного достоїнства.

За підсумками Паралімпійських ігор 1968 р. турнірну таблицю в неофіційному командному заліку очолили США. Другими були паралімпійці Великобританії, третіми – Ізраїлю.

У IV Паралімпійських іграх (Хайдельберг, Німеччина, 1972 р.) брали участь 1000 спортсменів з 44 країн світу. Самі численні делегації представлені Німеччиною, Великобританією і Францією.

У програму змагань введені нові види спорту і дисципліни для спортсменів різних груп недієздатності: голбол, біг на 100 м для спортсменів з порушенням зору і т.ін. Під час Ігор установлено кілька світових рекордів, зокрема, у плаванні, де уперше використовувалися спеціальні технічні засоби. Найбільшу кількість медалей завоювали американські і німецькі спортсмени. З великим відставанням від лідерів третє неофіційне загальнокомандне місце зайняли спортсмени Південно-Африканської Республіки (ПАР).

Після проведення Паралімпійських ігор 1972 р., за пропозицією технічного комітету, фахівці працювали над удосконалюванням правил змагань. Під час Паралімпійських ігор у Хайдельберзі реалізована різнобічна культурна програма, наприклад, знайшла практичне застосування ідея «Наметове пиво» для всіх учасників, а установлений великий курінь у реабілітаційному центрі став місцем вечірніх розваг.

У V Параолімпійських іграх (Торонто, Канада, 1976 р.) брали участь 1600 спортсменів (з них 253 жінки) з 42 країн. На знак протесту проти участі в них спортсменів ПАР на Ігри не приїхали представники деяких країн. Вперше в паралімпійських змаганнях брали участь 261 спортсмен з ампутованими кінцівками і 167 атлетів з порушенням зору.

На Паралімпійських іграх у Торонто вперше здійснена телетрансляція змагань спортсменів-інвалідів більш ніж для 600-тисячної аудиторії кожної області Онтаріо. Істотно розширилася програма змагань – їзда на колясках на 200, 400, 800 і 1500 м.

По кількості медалей у неофіційному загальнокомандному заліку спортсмени США з великим відривом від інших країн вибороли перше загальнокомандне місце. Друге і третє місця зайняли команди Нідерландів і Ізраїлю.

Церемонія відкриття VI Параолімпійських ігор (Анхем, Нідерланди, 1980 р.) відбулася на стадіоні «Папендаль» у присутності 12 тис. глядачів. У змаганнях брали участь 2500 спортсменів з 42 країн. Розширена

класифікація спортсменів-інвалідів дозволила розіграти більш 3 тис. медалей.

Вперше в програму Паралімпійських ігор включений сидячий волейбол, а також змагання для чотирьох груп інвалідності спортсменів. Голбол для спортсменів з порушенням зору став паралімпійським видом спорту. На Іграх сформований Міжнародний координаційний комітет. Перше, друге і третє місця в неофіційному загальнокомандному заліку зайняли, відповідно, команди США, Німеччини і Канади.

Паралімпійські ігри 1984 р. проходили в Америці і Європі: 1780 спортсменів з 41 країни брали участь у змаганнях у Нью-Йорку і 2300 представників з 45 країн – у Сток-Мандевилі. На Іграх розіграно 900 медалей. Фінансування здійснювалося з державних і приватних джерел. Істотна частина дотацій представлена через інформаційне агентство урядом США. Основними представниками засобів масової інформації були компанії Бі-Бі-Сі, голландське, німецьке і шведське телебачення.

За проведенням змагань з 13 видів спорту в Нью-Йорку спостерігали більш 80 тис. глядачів. Представники кожної групи інвалідності показали на Іграх дивовижні результати. У підсумку команда США виборола 276 медалей і посіла в неофіційному загальнокомандному заліку перше місце, а спортсмени Великобританії з 240 медалями – друге місце.

У Сток-Мандевилі змагання проводилися з 10 видів спорту. Встановлено велику кількість світових і паралімпійських рекордів, особливо в легкій атлетиці. Паралімпійські ігри в Сток-Мандевилі, незважаючи на короткий термін (4 місяці) їхньої підготовки, мали значний успіх. Організатори змагань погодилися з необхідністю участі в Паралімпійських іграх спортсменів усіх чотирьох груп інвалідності.

На VIII Параолімпійські ігри (Сеул, Південна Корея, 1988 р.) прибула рекордна кількість спортсменів – 3053 представника з 61 країни. Спортсменів, тренерів і технічний персонал розмістили в спеціально обладнаному селі, що включало 10 житлових будинків з 1316 квартирами. Президент Міжнародного координаційного комітету Джеймс Броман запропонував на Іграх новий паралімпійський прапор.

Програма включала 16 видів спорту. Як демонстраційний вид спорту представлений теніс на колясках. У Сеулі окремі спортсмени виграли по кілька медалей у різних видах спорту. Перше місце в неофіційному загальнокомандному заліку зайняла команда США (268 медалей), друге – Німеччина (189 медалей), третє – Великобританія (179 медалей).

Церемонія відкриття IX Параолімпійських ігор (Барселона, Іспанія, 1992 р.) проходила 3 вересня на олімпійському стадіоні. На ній були присутні 65 тис. глядачів; 90 делегацій брали участь в урочистому параді.

В олімпійському селі розмістилося близько 3 тис. спортсменів і тисячі тренерів, офіційних осіб і менеджерів. Для спортсменів були організовані всі необхідні види медичного обслуговування.

Протягом 12 днів спортсмени змагалися в 15 видах спорту. Під час Ігор близько 1,5 млн. глядачів відвідали різні змагання. В Іграх брали участь 3020 спортсменів, приблизно 50% від загальної кількості спортсменів змагалися в плаванні і легкій атлетиці. Установлено 279 світових рекордів і розіграна 431 золота медаль. Після Паралімпійських ігор у Барселоні для спортсменів з вадами розумового розвитку були проведені змагання в Мадриді.

На Х Ігри (Атланта, США, 1996 р.) прибули 3195 спортсменів (2415 чоловіків і 780 жінок) і 1717 представників делегацій з 103 країн. З 16 по 25 серпня змагання проводилися з 20 видів спорту, з яких 3 – у якості демонстраційних. Уперше 56 спортсменів з порушенням розумових здібностей брали участь у змаганнях з легкої атлетики і плавання.

Ігри пройшли на високому організаційному рівні. Змагання відвідали близько 400 000 глядачів. На відкритті і закритті Ігор були присутні приблизно по 60 тис. глядачів. Змагання висвітлювали в засобах масової інформації 2088 акредитованих журналістів, з них: 721 – у газетах і журналах, 806 – на радіо і телебаченні, 114 – у фотоматеріалах.

На третьому Паралімпійському конгресі, що проводився за чотири дні до початку Ігор, розглядалися політичні й економічні проблеми. Обговорювалися питання, пов'язані з цивільними правами спортсменів-інвалідів у суспільстві, і інші проблеми спортивного руху інвалідів.

В Атланті була представлена широка культурна програма, що наочно показала тісний зв'язок між паралімпійським спортом і мистецтвом: демонструвалися роботи інвалідів.

Церемонія відкриття XI Параолімпійських ігор (Сідней, Австралія, 2000 р.) відбулася в олімпійському парку. У барвистому шоу брали участь зірки австралійської естради і відомих спортсменів. Програма змагань включала 18 видів спорту, у тому числі 14 олімпійських. Унікальними для Ігор стали: боччі, голбол, пауерліфтинг і регбі.

У Паралімпійських іграх 2000 р. брали участь 3843 спортсмена з 127 країн, 2000 офіційних осіб, 1300 представників масової інформації, 1000 технічних працівників, 2500 гостей з Міжнародного і національного комітетів і 10 тис. волонтерів.

Бюджет сіднейських Параолімпійських ігор склав приблизно 135 млн. австралійських доларів. Федеральний уряд і мерія штату Нового Південного Уельсу асигнували на проведення Ігор по 25 млн. австралійських доларів. Більш 80 млн. австралійських доларів надійшли від спонсорів, продажу квитків, продукції і добровільного фонду.

Перші зимові Паралімпійські ігри відбулися в 1976 р. в Орнсколдсвіці (Швеція). Змагання для спортсменів з ампутованими кінцівками і порушенням зору були організовані на треку й у полі. Уперше демонструвалися змагання в гонках на санях.

Успішне проведення перших зимових Ігор дозволило організувати другі параолімпійські змагання в 1980 р. у Гейло (Норвегія). Швидкісний спуск на санях проводилися як показові виступи. У Параолімпійських стартах взяли участь спортсмени всіх груп інвалідності.

III зимові Параолімпійські ігри були проведені в Інсбруці (Австрія) у 1984 р. Уперше 30 чоловіків на трьох лижах взяли участь у гігантському слаломі.

У 1988 р. IV зимові Паралімпійські ігри знову проводилися в м. Інсбрук (Австрія). У змаганнях брали участь 397 спортсменів з 22 країн. Уперше на Ігри прибули спортсмени з СРСР. У програму Ігор були введені змагання на сидячих лижах.

У 1992 р. V ігри проходили в Тігнісі й Альбервилі (Франція). Через відсутність спеціальних льодових споруджень змагання відбулися тільки на треку й у полі. Вперше в лижних гонках змагалися спортсмени з порушенням розумового розвитку.

VI Зимові Параолімпійські ігри проводилися в 1994 р. у Ліллекхаммері (Норвегія). Приблизно 1000 атлетів жили в селі, де були спеціальні технічні засоби для інвалідів

На Іграх продемонстровані змагання із сидячого хокею. Паралімпійська версія хокею виявилася популярною. Змагання з лижних гонок і біатлону проходили на місцевому лижному стадіоні. Норвежці виграли золоті медалі в естафеті на сидячих лижах. Представники країни-організатора Ігор домінували в їзді на санях і ковзанярському спорті.

VII Зимові Параолімпійські ігри вперше проводилися на азіатському континенті – у Нагано (Японія). В Іграх взяли участь 1146 чіл. (571 спортсмен і 575 офіційних осіб) з 32 країн. Протягом 10 днів розігрувалися медалі в 5 видах спорту: гірськолижному, ковзанярському, лижних гонках, біатлоні і хокею. Спортсмени Норвегії повторили успіх попередніх Ігор і в неофіційному заліку зайняли перше загальнокомандне місце (18 золотих медалей), друге завоювала Німеччина (14 золотих медалей), третє – США (13 золотих медалей).

VIII Зимові Параолімпійські гри пройшли в Солт-Лейк-Сіті (США) у 2002 р. У них брали участь 580 спортсменів з 36 країн.

Розвиток параолімпійського руху в Україні

Національний центр паралімпійської та дефлімпійської підготовки і реабілітації інвалідів створений на виконання Указу Президента «Про розвиток та підтримку паралімпійського руху в Україні» на базі санаторного комплексу «Юний ленінець». Центр займає територію понад 50 га і знаходиться на березі моря, маючи пляжну зону 1200 м. На його території розташоване мальовниче озеро.

Планом створення центру передбачено будівництво сучасного легкоатлетично-футбольного стадіону, чотирьох плавальних басейнів олімпійського та паралімпійського стандартів, універсального спортивного залу, водно-лікувального та корпусу відновлювального лікування. Вперше на території України створюється об'єкт національного рівня без бар'єрів для громадян з ураженнями слуху, зору, опорно-рухового апарату.

У центрі здійснюватиметься підготовка національних збірних команд з параолімпійських та дефлімпійських видів спорту для участі у чемпіонатах світу, Європи, параолімпійських та дефлімпійських іграх; проведення спортивних заходів для інвалідів національного і міжнародного рівня, а також реабілітація, оздоровлення, відпочинок інвалідів усіх нозологій. Будівництво комплексу планувалося завершити у 2005 році. Його приблизна вартість - вісімдесят мільйонів гривень.

Бюджетне фінансування здійснюється Держкомспортом і Міністерством праці та соціальної політики з коштів Фонду соціального захисту інвалідів.

Позабюджетні кошти залучав Фонд підтримки паралімпійського руху в Україні, який очолює Євген Сохацький. Проте, спонсори не вельми охоче відгукуються на реалізацію цього проекту, втрачаючи у майбутньому нагоду скористатись послугами центру.

Хоча ще ведуться роботи, центр вже розпочав активну реабілітацію людей у візках, реалізуючи програму незалежного життя та основи для занять паралімпійським спортом. За час свого перебування в Євпаторії інструктори-візочники та волонтери зі Львова, Миколаєва, Києва, Івано-Франківська, Херсона мали нагоду працювати спільно з персоналом центру над створенням без-бар'єрного середовища на його території. Діалог про створення справді універсального центру, який відповідатиме українським та світовим будівельним стандартам, сприяв обміну професійними знаннями проєктантів та архітекторів і досвідом та потребами візочників, які є першими випробовувачами і споживачами послуг, що їх надаватиме центр у близькому майбутньому.

У баченні Валерія Сушкевича, президента НКСІУ, народного депутата України, центр буде оазою, де будь-яка людина, незалежно від її вади, почуватиметься затишно і комфортно. Тут зможуть відпочивати не лише люди з особливими потребами, але й інші бажаючі, тренуватимуться майбутні олімпійські та паралімпійські чемпіони. Центр у жодному випадку не має бути зоною ізоляції, а місцем, де всі матимуть рівні умови та можливості, де не буде перешкод для інтеграції неповноправних у суспільство.

Нагадаємо, що на феєричному виступі української паралімпійської збірної на іграх-2000 у Сіднеї наші спортсмени здобули 37 медалей. Саме це спричинило появу комплексного президентського Указу «Про розвиток та підтримку параолімпійського руху в Україні», яким передбачалось, зокрема, і будівництво національної бази підготовки спортсменів-інвалідів.

Поряд з підготовкою паралімпійців, як зазначалось, у центрі адаптуються інваліди у візках.

Група інструкторів у візках продемонструвала модель табору активної реабілітації, загостривши увагу гостей на філософії активного та незалежного життя, проблемах, з якими зустрічається людина у візку в Україні: подолання архітектурних бар'єрів, виготовлення українських візків активно-побутового типу, забезпечення засобами гігієни, допоміжними реабілітаційними засобами, створення рівних соціальних умов. Програму вів Ярослав Грибальський - координатор програм активної реабілітації Федерації спорту інвалідів України. Цей захід викликав велике зацікавлення у представників мас-медіа.

Наступний етап - табір-семінар для майбутніх інструкторів активної реабілітації відбувся на початку серпня 2003 року. Організатори намагалися охопити якнайбільше регіонів України, щоб ідея активності та незалежності людини у візку поширювалася і втілювалася, надаючи нових можливостей людям з ураженням спинного мозку. У серпні учасниками табору АР стали спинальники та волонтери майже з усіх областей України. Радісно усвідомлювати, що в Україні відбуваються позитивні зміни на користь людей з особливими потребами. Нехай поки що невеличкими кроками, але наше суспільство стає більш цивілізованим, багатшим духовно. Національний центр параолімпійської і дефлімпійської підготовки та реабілітації інвалідів - яскраве свідчення цього.

7 - 16 березня 2002 р. в американському місті Солт-Лейк-Сіті проходили VIII зимові Параолімпійські ігри, у яких брали участь спортсмени-інваліди з 35 країн.

Президент Національного Параолімпійського комітету України Валерій Сушкевич повідомив, що в Параолімпіаді брали участь 11 спортсменів з дев'яти областей України. Склад параолімпійської збірної був менше, ніж на попередніх іграх у Нагано, що зв'язано з тим, що одна з нозологій (розділ теоретичної медицини, що включає навчання про хвороби, їхній класифікації і номенклатурі, діагнозі, етіології, загальні принципи лікування і профілактику захворювань) виключена з Паралімпійських ігор.

У складі паралімпійської збірної України були бронзовий призер Сіднея і Нагано, абсолютний призер чемпіонату Німеччини Світлана Трифонова з Дніпропетровська, триразовий чемпіон Нагано - Оле Мунц із Кіровограда, чемпіон світу по лижних гонках і біатлону, призер Кубка світу по лижних гонках - Олександр Васютинський з Миколаєва, срібні призери відкритого чемпіонату Німеччини, сумчанин Віталій Лук'яненко, харків'янин Микола Овчаренко і Ірина Кириченко.

Підготовку до паралімпіади збірна проводила на лижних трасах Тисовця, Болгарії і Норвегії. Останній учбово-тренувальний збір, перед змаганнями, збірна провела на трасах і висотах, максимально наближених

до олімпійського. За 2002 рік українські спортсмени-інваліди завойовували 26 кубків Європи і світу, у тому числі 10 золотих, 7 срібних і 9 бронзових.

Видатні Олімпійці України

Досягнення видатних спортсменів, їх спортивні здобутки вплинули на формування позитивного іміджу України та зростання її авторитету у світовому співтоваристві, а також є стимулом творчої праці тренерів та сприяють створенню сприятливих умов для ефективного розвитку фізичної культури і спорту, як важливої складової здорового способу життя.

Сергій Назарович Бубка

Сергій Бубка народився у Луганську 4 грудня 1963 року.

Сергій Назарович Бубка - радянський та український спортсмен-легкоатлет зі стрибків з жердиною, перша у світі людина, яка стрибнула вище 6-и метрів.

У 1987 році закінчив Київський державний інститут фізичної культури. У 2002-му став кандидатом педагогічних наук.

У 1983 році став заслуженим майстром спорту.

З 1983 по 1997 рр. шість разів завойовував звання чемпіона світу.

Переможець Кубків Світу і Європи (1985), чемпіон Європи (1986).

У 1988-му став чемпіоном XXIV Олімпійських ігор у Сеулі. Неодноразово ставав володарем гран-прі Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій (IAAF).

Упродовж спортивної кар'єри встановив 35 світових рекордів. У 1984-му встановив свій перший світовий рекорд на змаганнях у Братиславі, покоривши висоту 5 м 85 см. Першим в історії легкої атлетики здолав висоту 6 м (13 липня 1985-го у Парижі).

Знаменитий стрибун - володар Ордена Трудового Червоного прапора (1988), Ордена Леніна (1989). У 1997 році у рейтингу газети "Екіп" (Франція) визнаний "чемпіоном чемпіонів".

У 2001 році С.Бубці присвоєно звання Героя України. У 2003-му він став переможцем загальнонаціональної акції «Зірки України» і його було визнано чемпіоном ЮНЕСКО зі спорту. Включений у Книгу рекордів Гіннеса за найбільшу кількість світових досягнень у легкоатлетичному спорті. Тричі визнавався кращим спортсменом світу.

На думку деяких фахівців, С.Бубка, навіть незважаючи на феєрверк світових рекордів, не розкрив повністю всіх своїх можливостей. Сам же чемпіон говорив, що не хотів залишитися в історії героєм одного стрибка, як американець Боб Бімон, який стрибнув у довжину на 8 м 90 см на Олімпійських іграх 1968-го у Мехіко. І це в українського легкоатлета вийшло сповна. Свого часу п'ятий президент МОК Хуан Антоніо Самаранч назвав його найвидатнішим спортсменом сучасності.

Світові рекорди

Сергій Бубка 35 разів установлював світові рекорди.

Відкриті стадіони (17 рекордів)	У приміщеннях (18 рекордів)
5,85 - Братислава, 1984	5,81 - Вільнюс, 1984
5,88 - Париж, 1984	5,82 - Мілан, 1984
5,90 - Лондон, 1984	5,83 - Лос-Анджелес, 1984
5,94 - Рим, 1984	5,87 - Осака, 1986
6,00 - Париж, 1985	5,92 - Москва, 1986
6,01 - Москва, 1986	5,94 - Лос-Анджелес, 1986
6,03 - Прага, 1987	5,95 - Нью-Йорк, 1986
6,05 - Братислава, 1988	5,96 - Осака, 1987
6,06 - Ніцца, 1988	5,97 - Турин, 1987
6,07 - Сідзуока, 1991	6,03 - Осака, 1989
6,08 - Москва, 1991	6,05 - Донецьк, 1990
6,09 - Формія, 1991	6,08 - Волгоград, 1991
6,10 - Мальме, 1991	6,10 - Сан-Себастьян, 1991
6,11 - Діжон, 1992	6,11 - Донецьк, 1991
6,12 - Падуя, 1992	6,12 - Гренобль, 1991
6,13 - Токіо, 1992	6,13 - Берлін, 1992
6,14 - Сестрієре, 1994	6,14 - Лівін, 1993
	6,15 - Донецьк, 1993

З 1999 року С.Бубка - член Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК). З 2000-го - член виконкому МОК. З 1996 року був членом Комісії Атлетів МОК, а у 2002-му став її головою. У 2007-му обраний віце-президентом Міжнародної федерації легкої атлетики і першим віце-президентом IAAF.

У червні 2005 року на XVIII позачерговій генеральній асамблеї Національного олімпійського комітету (НОК) був обраний президентом

комітету. Змінив на цій посаді Віктора Януковича. У листопаді 2006-го переобраний президентом НОК на 2006-2010 рр. 7 жовтня 2010-го переобраний до 2014 року і у 2014 знову обраний президентом НОК України до 2018 року. Чемпіон - президент і засновник "Клубу Сергія Бубки". З 1990 року під його керівництвом проводяться щорічні міжнародні змагання серед сильних атлетів світу зі стрибків з жердиною «Зірки жердини».

З 2002 по 2006 рік був народним депутатом України. Працював у Комітеті Верховної Ради з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму.

Вже не перший рік С.Бубка - не лише знаменитий спортсмен і спортивний функціонер, а й бізнесмен. Видатний стрибун був одним з ключових власників "Родовід Банку", що входив до числа найбільших банків України (він же був його президентом). У липні 2009-го, внаслідок фінансової кризи, "Родовід банк" було націоналізовано.

Сергій Бубка одружений. У подружжя двоє синів - Віталій і Сергій.

Хобі - теніс, футбол, музика.

Чебан Юрій Володимирович

Юрій Чебан народився 5 липня 1986, м.Одеса.

Український веслувальник - каноїст, Олімпійський чемпіон (2012), бронзовий призер Олімпійських ігор (2008) . Заслужений майстер спорту.

Чебан виступає за Збройні сили України (Одеса).

Тренери - В'ячеслав Сорокін, Людмила Чебан. Перший тренер - Євгеній Лесяк.

Чемпіонат світу 2006 року - 2-е місце (каное-одиночка, 500 м).

Чемпіонат світу 2007 року серед молоді - 1-е місце (каное-одиночка, 500 м).

Чемпіонат Європи 2007 року серед молоді - 1-е місце (каное-одиночка, 500 м).

Бронзовий призер XXIX Олімпійських ігор 2008 року в Пекіні. Виграв бронзову медаль у змаганнях з веслування на каное-одинаках, подолавши дистанцію 500 м за 1 хв. 48,766 с.

11 серпня 2012 року здобув золоту медаль Олімпійських ігор у Лондоні у веслуванні на каное на 200 метрів, показавши результат 42,291 секунди.

Державні нагороди.

Орден "За заслуги" III ст.(15 серпня 2012) - за досягнення високих спортивних результатів на XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні, виявлені самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України.

Орден "За мужність" III ст.(4 вересня 2008) - за досягнення високих спортивних результатів на XXIX літніх Олімпійських іграх в Пекіні (Китайська Народна Республіка), виявлені мужність, самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України.

Неодружений. Є студентом Полтавського педагогічного університету.

Хобі: комп'ютер, інтернет.

Осипенко-Радомська Інна Володимирівна

Інна Осипенко-Радомська народилася 20 вересня 1982, с. Новорайськ, Бериславський район, Херсонська область.

Українська веслувальниця на байдарка, чемпіонка Олімпійських ігор у Пекіні, срібна медалістка на Олімпійських іграх у Лондоні у веслуванні на байдарці-одиночці (дистанція 500 і 200 метрів) та бронзова медалістка Олімпійських ігор в Афінах у складі жіночої четвірки, чемпіонка світу в Познані (Польща) K1 500 метрів. Заслужений майстер спорту.

Експертною комісією Національного Олімпійського комітету її було вибрано найкращою спортсменкою 2010 року в Україні.

Інна Осипенко-Радомська виступає за товариства "Україна" - "Динамо"(Київська область).

Перший тренер, що працює з нею і досі - Сергій Дубінін. Також її тренує Маргарита Бобильова.

На Олімпійських іграх 2004 року в Афінах Осипенко-Радомська виграла бронзу у складі української жіночої команди-четвірки на байдарці. На Олімпійських іграх 2008 року в Пекіні вона стала чемпіонкою на одиночній байдарці показавши у фінальному заїзді час 1:50,673, випередивши при цьому італійку Жозефу Ідем (1:50,677) усього лише на 4 тисячні секунди. Третьою стала Катрін Вагнер-Августін (1:51.022).

На Олімпійських іграх 2012 року в Лондоні Осипенко-Радомська виграла дві срібні нагороди в одиночних змаганнях на дистанціях 500 і 200 метрів.

Державні нагороди.

Орден "За заслуги" III ст.(15 серпня 2012) - за досягнення високих спортивних результатів на XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні, виявлені самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України.

Орден "За заслуги" III ст.(4 вересня 2008) - за досягнення високих спортивних результатів на XXIX літніх Олімпійських іграх в Пекіні (Китайська Народна Республіка), виявлені мужність, самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України.

Орден княгині Ольги III ст.(18 вересня 2004) - за досягнення значних спортивних результатів на XXVIII Олімпійських іграх в Афінах, піднесення міжнародного авторитету України.

Навчалася в Київському спортінтернаті.

Осипенко-Радомська має вищу освіту, закінчила Національний університет фізичного виховання і спорту України.

Проживала в Києві. Інна приїхала до Вінниці завдяки своєму чоловіку - Дмитру, бо він - вінничанин. Вирішивши бути поруч із коханим, веслувальниця Осипенко-Радомська живе та тренується у Вінниці.

Одружена, виховує 1,5 річну доньку. Хобі - комп'ютер та інтернет.

Торохтій Олексій Пáвлович

Олексій Торохтій народився 22 травня 1986,м. Зугрес, Донецька область.

Український важкоатлет, Олімпійський чемпіон(2012), призер чемпіонату світу та чемпіонатів Європи з важкої атлетики. Учасник двох Олімпійських ігор(2008,2012). Майстер спорту міжнародного класу.

Олексій Торохтій народився у невеликому донбаському містечку Зугрес де й почав займатися важкою атлетикою під керівництвом Володимира Руденка. Помітивши неабиякий потенціал у талановитого юнака, тренер поклопотався про його переведення до Харківського вищого училища фізичної культури, де були всі належні умови для навчання і фізичного вдосконалення.

Після закінчення училища Олексій вступив до Національного аерокосмічного інституту імені Жуковського, однак занять важкою атлетикою не залишив. І у 20-річному віці до Торохтія прийшли перші успіхи серйозного рівня.

У 2006 році він зайняв друге місце на Чемпіонаті Європи серед юнаків. Саме це досягнення стало відправною точкою у сходженні молодого спортсмена до еліти важкої атлетики.

У 2008 році Торохтій вперше у кар'єрі бере участь у Олімпійських іграх, що проходили в Пекіні, та посідає там 12-те місце з результатом 390 кг у сумі (ривок - 177 кг, поштовх - 213 кг).

У 2009 році на Чемпіонаті Європи у Бухарасті Олексій показав вже значно кращий результат - 405 кг у сумі (181 кг у ривку та 224 кг у поштовху). Це дозволило йому посісти друге місце та отримати срібну медаль чемпіонату. Наступного ж року у Мінську він не зміг повторити навіть свій результат, підійнявши у сумі лише 396 кг (175+221).

У 2011 році Торохтію вдалося зробити значний крок уперед та завоювати "бронзу" на Чемпіонаті світу у Парижі. Результати, показані спортсменом, теж були доволі обнадійливими напередодні Олімпійських ігор у Лондоні- 410 кг у сумі (ривок - 181 кг, поштовх - 229 кг). Ці показники великою мірою стали можливими завдяки кропіткій роботі заслуженого тренера України та СРСР Михайла Мацьохи який разом з Валерієм Нікуліним займався підготовкою спортсмена.

6 серпня 2012 року Олексій Торохтій став чемпіоном Олімпійських ігор 2012 у ваговій категорії до 105 кг. Для перемоги йому вистачило показника у 412 кг (185+227), що лише на кілограм більше, ніж у Наваба Насіршелала з Ірану який посів друге місце.

Досягнення.

Переможець Олімпійських Ігор(2012).

Срібний призер чемпіонату

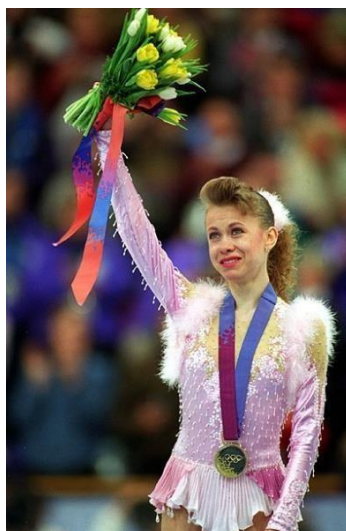
Європи(2009).

Срібний призер чемпіонату Європи серед юнаків(2006).

Бронзовий призер чемпіонату світу(2011).

Учасник Олімпійських ігор(2008,2012).

Баюл Оксана Сергіївна

Оксана Баюл народилася 16 листопада 1977, м. Дніпропетровськ. Українська спортсменка (фігурне катання).

Перша й досі єдина олімпійська чемпіонка (XVII Олімпійські зимові ігри , Ліллекхаммер, США, 1994) незалежної України в зимових видах спорту. Срібний призер чемпіонату Європи (1993), чемпіонка світу (1994).

Біографія:

Навчалася в Одеському педагогічному інституті (1994).

З 1994 року (відразу по Зимовій олімпіаді в Ліллекхаммері) - працювала у США за контрактом у Лас-Вегасі. Залишивши спорт, займалась бізнесом (спортивний одяг).

У 2005 році повернулася в спорт. Оксана не поривала із фігурним катанням, зокрема брала участь у низці комерційних льодових шоу - в США та Європі (у німецькому Оберстдорфі).

Закордонний період життя Оксана Баюл залишалась громадянкою України.

Опублікувала кілька книг про свій спортивний шлях і своє життя.

У 2010 році Оксана Баюл повернулася в Україну, де має за мету відкрити дитячу школу фігурного катання світового зразку.

Нині є студенткою Інституту фізичного виховання й спорту Національного педінституту ім. Драгоманова (м. Київ).

Спортивні досягнення:

Спеціалізація - одиночне фігурне катання.

Виступала за спортивне товариство профспілок "Україна" (Одеса, Дніпропетровськ).

Тренери - Антоніна Товстик, Станіслав Коритек, Галина Змієвська, Валентин Ніколаєв.

Чемпіонка 17-х зимових Олімпійських ігор (Ліллекхаммер, 1994).

Чемпіонка України (1992, 1993).

Срібна призерка чемпіонатів Європи (1993, 1994).

Чемпіонка світу (1993).

Переможниця міжнародних змагань "Скейт Америка" (1993, США)
та "Кубок Націй" (1993, Німеччина).

Звання та нагороди:

1994 - заслужений майстер спорту

України. 1994 - орден "За заслуги" третього
ступеня.

Гонтюк Роман Володимирович

Роман Гонтюк народився 2 лютого 1984, місто Надвірна, Івано-
Франківська область.

Український дзюдоїст, заслужений майстер спорту України, срібний
призер XXVIII Олімпійських ігор в Афінах (2004), бронзовий призер XXIX
Олімпійських ігор 2008 року в Пекіні.

Закінчив Тернопільську академію народного господарства.

Виступає за спортивні товариства "Динамо", "Україна" (Івано-
Франківська область, Київ).

Вагова категорія: 81 кг.

Тренер - Євген Бондарук.

Нагороди:

Заслужений майстер спорту України.

Срібний призер XXVIII Олімпійських ігор в Афінах (2004).

Бронзовий призер Чемпіонату світу - 2005.

Бронзовий призер на XXIX Олімпійських іграх 2008 року в Пекіні.

В боротьбі за третє місце в своїй ваговій категорії переміг
представника Монголії Намзу Дамдісурена з рахунком 110:100. Медаль
Романа стала першою нагородою збірної України на Олімпіаді 2008.

Клочкова Яна Олександрівна

Яна Клочкова народилась 7 серпня 1982 р. у м. Сімферополі.

Яна Клочкова - чотирикратна олімпійська чемпіонка з плавання, заслужений майстер спорту. Рекордсменка і багатократна чемпіонка України, Європи, світу і Олімпійських ігор.

Вона стала першою жінкою, яка підряд завоювала чотири титули чемпіона Європи. Виступає за товариство Динамо і спортклуб корпорації Індустріальний союз Донбасу.

Освіту Яна Клочкова отримала в Харківському училищі фізичної культури і спорту, потім вступила до Київського національного університету фізичного виховання і спорту на факультет олімпійського і професійного спорту.

Клочкова почала займатися плаванням в 1989 р.

Першим значним поворотом в кар'єрі спортсменки стала перемога в 1996 р. на чемпіонаті Європи серед юніорів в Данії на дистанції 50 м.

Тренери - заслужений тренер України, заслужений працівник фізичної культури України Ніна Федорівна Кожух та заслужений тренер Радянського Союзу, заслужений працівник фізичної культури України Олександр Омелянович Кожух.

Спортивні досягнення:

багаторазова чемпіонка України;

срібна призерка Юніорського чемпіонату Європи 1996 року у Данії;

дворазова переможниця Юніорських чемпіонатів Європи 1997 року у Глазго та 1998 року у Антверпені;

срібна та бронзова призерка Чемпіонату Європи 1997 року у Севільї;

срібна призерка Чемпіонату світу 1998 року у Перті;
переможниця Кубку світу серед жінок у номінації комплексне плавання 1998 та 1999 років;
чемпіонка світу 1999 року у Гонконзі;
дворазова переможниця та бронзова призерка Чемпіонату Європи 1999 року у Стамбулі;
чотириразова переможниця Чемпіонату Європи 1999 року у Лісабоні в 25-ти метрових басейнах;
дворазова Чемпіонка світу і срібний призер 2000 року у Афінах;
триразова чемпіонка Європи 2000 року у Гельсінкі;
дворазова Чемпіонка та срібна призерка XXVII Олімпійських ігор 2000 року у Сіднеї;
дворазова Чемпіонка Європи 2000 року в Валенсії;
дворазова Чемпіонка та срібна призерка Чемпіонату світу 2001 року у Фукуоці (Японія);
дворазова Чемпіонка Всесвітньої Універсіади в Пекіні 2001 року.
Яна Клочкова встановила 50 рекордів України у 25-ти та 50-ти метрових басейнах на дистанціях 100, 200, 400 метрів комплексним плаванням та 200, 400 та 800 м вільним стилем, 100, 200 м на спині, 200 м батерфляєм та естафетному плаванні.
На Олімпійських іграх в Сіднеї установила світовий рекорд на дистанції 400 метрів комплексним плаванням та рекорд Європи на дистанції 200 м комплексним плаванням.
Чотирма разова олімпійська чемпіонка з 08.2004 р.
18.08.2004 р. Я.О.Клочковій присвоєно звання "Герой України".
Нагороджена орденами: "За заслуги" III (09.1999, 01.2002), княгині Ольги I ст. (10.2000).
Лауреат Премії КМ України за внесок молоді у розбудову держави (06.2001).
Весною 2006 р. спортсменка стала депутатом Харківської міської ради від Партії регіонів.
Яна Клочкова з 2002 року проживає в Києві.

Коробка Ольга Василівна

Ольга Коробка народилася 12 липня 1985, Бобровиця, Чернігівська область.

Професійний важкоатлет з України, заслужений майстер спорту. Виступає за спортивний клуб "ІСД" (Донецьк). Спеціалізація - надважка категорія.

Зріст - 181 см, вага - близько 167 кг.

Наставник: заслужений тренер України, головний тренер національної збірної з важкої атлетики Василь Кулак.

Народилася в сім'ї охоронця і домогосподарки. Фігурою вдалася в свого діда, вага була при народженні - 4,1 кг. Навчалася у звичайній школі в Бобровиці, в шкільному підвалі з третього класу почала займатися важкою атлетикою. Навчається у Львівському аграрному університеті.

У квітні 2007 в Страсбурзі на чемпіонаті Європи встановила новий континентальний рекорд у ривку - 133 кг. Тоді сумарно Ольга підняла 293 кг, і 160 кг з них - у поштовху.

Дворазова абсолютна - в окремих видах і в двоборстві - чемпіонка Європи (2006, 2007). Рекордсменка Європи в поштовху (164 кг). Бронзовий призер чемпіонату світу у двоєборстві та в окремих вправах (2006).

На пекінській Олімпіаді 2008 року принесла збірній команді України срібну медаль (277 кг: ривок - 124 кг, поштовх - 153 кг).

Костевич Олена Дмитрівна

Олена Костевич народилася 14 квітня 1985, м. Хабаровськ.

Член збірної України з кульової стрільби із пістолета, Олімпійська чемпіонка Афін, бронзова медаль Олімпійських ігор 2012 р. в Лондоні, заслужений майстер спорту України.

Мати, Наталія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент Чернігівського інституту економічного управління, а батько, Дмитро Леонідович - інженер.

У дитинстві Олена займалася спортивною гімнастикою, потім великим тенісом. У стрільбу, за її власним визнанням, прийшла випадково: у 11 років за ініціативою мами пішла в обласний спортивно-стрілецький клуб у Чернігові. Перевага кульової стрільби Костевич віддала через рік після початку тренувань, коли відчула, що не встигає поєднувати стрільбу, теніс і навчання в загальноосвітній школі.

При виборі спортивної спеціалізації Олена керувалася тим, що легше тримати в руці кілограмовий пістолет, аніж більш важку гвинтівку. Але, як каже сама спортсменка, "було аж ніяк не простіше в спортивному плані".

У вільний від тренувань час любить відпочити з книгою, а крім того, за її твердженням, стає завзятим автомобілістом.

Олена Костевич закінчила Чернігівський технологічний університет, навчається в аспірантурі Київського національного університету технологічного дизайну за спеціальністю "економіка підприємств", виступає за спортивні товариства "Колос" і "Динамо", має звання лейтенанта СБУ, є членом збірної України і членом Федерації стрільби України.

Спортивні досягнення:

Бронзова медаль на Кубку світу з кульової та стендової стрільби (2011).

Чемпіонка Олімпійських ігор 2004 року. Чемпіонка світу (2002).

Багаторазова чемпіонка та призерка чемпіонатів Європи.

Володарка Кубка світу (2003).

Багаторазова чемпіонка та призерка етапів Кубка світу.

Бронзова медаль Олімпійських ігор 2012 р.

Багаторазова чемпіонка України.

Подкопаєва Лілія Олександрівна

Подкопаєва Лілія
українська [гімнастка](#).
[майстер спорту України](#).

Олександрівна -
[Заслужений](#)
Суддя міжнародної

категорії.

Здобутки

Абсолютна чемпіонка світу (1995, Японія, Сабає), Європи (1996, Великобританія, Бірмінгем).

Володарка Кубка Європи (1995).

У 1996 р. на XXVI Олімпійських іграх в Атланті посіла перше місце в абсолютній першості, перше місце у вільних вправах, друге місце на колоді.

Володарка 45 золотих, 21 срібної та 14 бронзових медалей. Нагороди

Почесна відзнака Президента України (1995) — за видатні досягнення, вагомий особистий внесок в утвердження авторитету України у світовому спортивному співтоваристві

Відзнака Президента України — хрест «За мужність» (7 серпня 1996) — за видатні спортивні перемоги на XXVI літніх Олімпійських іграх в Атланті, особистий внесок у піднесення авторитету і престижу України в світі.

Орден «За заслуги» II ст. (2002) — за значний особистий внесок у розвиток фізичної культури і спорту в Україні, досягнення найвищих спортивних результатів на Олімпійських іграх

Церемонії

Найважливішими церемоніями Олімпійських ігор є церемонія відкриття, церемонія нагородження олімпійських чемпіонів та призерів, церемонія закриття.

Церемонія відкриття Олімпійських ігор - масове театралізоване шоу, яке приваблює до себе найбільшу телевізійну аудиторію. Кожна країна-організатор намагається в цьому шоу показати світу свою культуру. Церемонія відкриття проводиться зазвичай на Олімпійському стадіоні. Окрім яскравої театралізованої вистави, вона включає в себе парад

олімпійців. За традицією парад відкривають олімпійці Греції, а замикають олімпійці країни-організатора. Ігри урочисто відкривають високоповажні урядовці країни-організатора. Представники олімпійців та суддів приносять олімпійську присягу. Підіймається олімпійський прапор. На знак відкриття ігор в чаші над Олімпійським стадіоном запалюється олімпійський вогонь, принесений олімпійською естафетою.

На церемонії закриття ігор замість впорядкованого параду, олімпійці різних країн виходять на стадіон єдиним натовпом. Така традиція започаткована на Олімпіаді 1956 року у Мельбурні. Церемонія закриття Олімпіади включає передачу олімпійського прапора делегації країни-організатора наступних Ігор.

Присяга

На церемонії відкриття олімпійських ігор вибрані представники атлетів та суддів складають олімпійську присягу.

Олімпійська присяга для спортсменів: ***Від імені всіх спортсменів я обіцяю, що ми братимемо участь у цих Олімпійських іграх, поважаючи і керуючись правилами, за якими вони проводяться, в істинно спортивній душі, на славу спорту і в ім'я честі своїх команд.***

Олімпійська присяга для суддів: ***Від імені всіх суддів і офіційних осіб я обіцяю, що ми будемо виконувати наші обов'язки на цих Олімпійських іграх із повною безпристрасністю, поважаючи і дбаючи про правила, за якими вони проводяться, в істинно спортивному душі.***

Список використаних джерел

1. Олімпійська команда України: довідник / Міністерство молоді та спорту України, молоді та споту України, Національний олімпійський комітет України. - Київ : Олімпійська Арена, 2018.- 64 с.
2. Олімпійська символіка – засіб просування ідеї олімпійського руху[Електронний ресурс].–Режим доступу : <http://svitohlyad.com.ua/sport-i-fitness/>
3. Олімпійські ігри [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. Naul R. Didactic approaches to teaching Olympic education / R. Naul // The Olympics, New York: Routledge. – 2018 – P. 415
5. Структура олімпійського руху в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.km.ru/referats/>
6. Булатова М.М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн./ М.М. Булатова, С.Н. Бубка, В.М. Платонов. – К.,2021. - КН.1.640с.

7. Булатова М.М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн./ М.М. Булатова, С.Н. Бубка, В.М. Платонов. – К.,2021. - КН.2.672с.

8. Матеріали XXXII і XXXIII Генеральної асамблеї НОК України

Навчально - методичне
видання ОЛІМПІЙСЬКИЙ
РУХ В
УКРАЇНІ.
УЧАСТЬ СПОРТСМЕНІВ УКРАЇНИ В ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ.

Методичні рекомендації для викладачів
та здобувачів ЦНТУ денної форми навчання всіх
спеціальностей Укладачі : В. Коваальов., Т. Мотузенко

ЦНТУ м. Кропивницький, пр. Університетський,
8 Тел. 390-541, 390-551. (0522)55-50-57

